

รายวิชา ดนตรี

รหัสวิชา ศ21103

เรื่อง การประเมินคุณภาพ
ของบทเพลง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้สอน ครูจักรพันธ์ สุวรรณเกิด

MUSIC

การประเมินคุณภาพ ของบทเพลง

นักเรียนคิดว่าเพลงที่มีความไพเราะ
ควรมีลักษณะอย่างไร

การประเมินคุณภาพของบทเพลง

ได้แก่

คุณภาพด้าน
เนื้อหา

คุณภาพด้าน
เสียง

คุณภาพด้าน
องค์ประกอบดนตรี

คุณภาพด้านเนื้อหา

คุณภาพด้านเนื้อหา

- การรับรู้ความไพเราะของเสียงดนตรีหรือบทเพลงต้องอาศัยการฟังเป็นพื้นฐานสำคัญที่สุด รวมกับความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ และอารมณ์ความรู้สึกในขณะที่ฟัง
- การฟังให้ได้รับความไพเราะนั้นผู้ฟังต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับดนตรีเป็นอย่างดี

เกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา

- มีความเป็นเอกภาพ
- มีเนื้อหาที่จดจำง่าย ฟังแล้วติดหู
- มีความหมายเข้าใจง่าย
- มีจุดเด่นของเนื้อร้องในแต่ละท่อนเพลง

เกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา

เนื้อหาหรือเนื้อร้องที่ดีย่อมทำให้เพลงมีความประทับใจต่อผู้ฟัง ตามไปด้วยเนื้อหาของบทเพลงที่ดีมีคุณภาพจะต้องประกอบด้วยลักษณะเบื้องต้น ได้แก่

คุณภาพด้านเสียง

คุณภาพด้านเสียง

หมายถึง ระดับมาตรฐานของเสียงที่เกิดจากแหล่งกำเนิดเสียงที่แตกต่างกัน เช่น เสียงร้อง วิธีการบรรเลง วัสดุที่ใช้ทำเครื่องดนตรี ขนาดและรูปทรงของเครื่องดนตรีที่ต่างกัน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้สามารถก่อให้เกิดคุณภาพเสียงในบทเพลง

เกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านเสียงร้องที่ดี

- เสียงของผู้ขับร้องมีความไพเราะหรือไม่
- การออกเสียงชัดเจน แจ่มใสไพเราะน่าฟังหรือไม่
- คำร้องหรือเนื้อร้องถูกต้องชัดเจนหรือไม่
- การขับร้องถูกต้องตามจังหวะและทำนองหรือไม่

เกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านเสียงร้องที่ดี

- การแสดงความรู้สึกรู้สึกหรือใส่อารมณ์ขณะร้องเพลง เป็นอย่างไร
- การหายใจและควบคุมการหายใจถูกต้องหรือไม่
- ลักษณะของเสียงเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ เป็นอย่างไร

เกณฑ์การประเมินคุณภาพด้านเสียงร้องที่ดี

- คุณภาพของเสียงมีความชัดเจน แจ่มใส ไพเราะน่าฟัง และเป็นธรรมชาติหรือไม่
- การถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ เช่น อ่อนหวาน นุ่มนวล เป็นต้น
- ความถูกต้องในเรื่องเทคนิคการบรรเลง

คุณภาพด้าน
องค์ประกอบดนตรี

เกณฑ์การประเมิน คุณภาพด้านองค์ประกอบดนตรี

ทำนองเพลง เป็นส่วนที่ผู้ฟังสามารถรับรู้ได้ง่ายที่สุด และสามารถถ่ายทอดอารมณ์ต่าง ๆ แก่ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ควรฝึกสังเกตลักษณะของเพลงที่กำลังฟังว่ามีการถ่ายทอดอารมณ์อย่างไร

เกณฑ์การประเมิน คุณภาพด้านองค์ประกอบดนตรี

เช่น

- ความสนุกสนาน
- ความรื่นเริงแจ่มใส
- ความโศกเศร้า
- ความอ่อนหวาน
- ความคึกคะนอง
- ความท้อแท้สิ้นหวัง เป็นต้น

เกณฑ์การประเมิน คุณภาพด้านองค์ประกอบดนตรี

ลีลาจังหวะของดนตรี เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเช่นเดียวกับ
องค์ประกอบอื่น ๆ ดังนั้น จึงควรฝึกสังเกตสิ่งต่อไปนี้ เช่น

- ความหนัก - เบาของจังหวะดนตรี
- กระสวนจังหวะ
- ความซ้ำ - เรื้อรของจังหวะดนตรี เป็นต้น

เกณฑ์การประเมิน คุณภาพด้านองค์ประกอบดนตรี

การประสานเสียง ไม่ว่าจะเสียงประสานจะเกิดจากเสียงเครื่องดนตรีหรือเสียงขับร้องก็ตามสามารถฟังและสังเกตลักษณะต่าง ๆ ว่ามีความไพเราะหรือไม่ เช่น

- ฟังว่ามีความสันทัดและมีความกลมกลืนกันหรือไม่
- ฟังในลักษณะภาพรวมของเสียงดนตรี หรือฟังพร้อมกันหลาย ๆ เสียง

เกณฑ์การประเมิน คุณภาพด้านองค์ประกอบดนตรี

- ฟังแล้วมีความรู้สึกลัวเสียงที่เกิดขึ้นมีความกระต้างบาดหูหรือไม่
- ฟังแล้วรู้สึกลัวสามารถจัดแนวประสานเสียงได้ดีหรือไม่ เพราะจะทำให้ดนตรีที่ฟังมีความไพเราะยิ่งขึ้น เป็นต้น

กิจกรรม

หน่วยที่ 4 เรื่อง ลำนำร้องเล่นเป็นเพลง
เรื่อง การประเมินคุณภาพของบทเพลง

ให้นักเรียนเลือกเพลงมากลุ่มละ 1 เพลง แล้ว
ประเมินคุณภาพของบทเพลงตามหัวข้อที่กำหนด

1. คุณภาพด้านเนื้อหา

2. คุณภาพด้านเสียง

3. คุณภาพด้านองค์ประกอบดนตรี

สรุป

การประเมิน คุณภาพ ของบทเพลง

พิจารณา
จาก

คุณภาพ
ด้านเนื้อหา

เช่น

- มีเอกภาพ
- มีความหมาย เข้าใจง่าย
- มีจุดเด่นของเนื้อร้องในแต่ละท่อนเพลง

คุณภาพ
ด้านเสียง

ได้แก่

- ด้านเสียงร้อง
- ด้านเสียงเครื่องดนตรี

คุณภาพด้าน
องค์ประกอบ
ดนตรี

ได้แก่

- ทำนองเพลง
- ลีลาจังหวะของดนตรี
- การประสานเสียง

การประเมินคุณภาพ ของบทเพลง

